

ปัญหา

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรี เขต 1

มาลัย สีนา^{1*} สรรชัย ชูชีพ² ฉันทนันท์ ทองบุญตา³

รับบทความ: 20 มกราคม 2569 แก้ไขบทความ: 24 กุมภาพันธ์ 2569 ตอรับบทความ: 2 เมษายน 2569

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ 2) เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำนวน 316 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 และค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.956 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที่ใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวน และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง และ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และ 2) ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ทำงานและขนาดของสถานศึกษา และไม่แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามตำแหน่ง

คำสำคัญ: การประกันคุณภาพภายใน ปัญหาการดำเนินงาน การบริหารสถานศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา

¹⁻³ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

* อีเมล: MalaiSeena4459@gmail.com

Problems in the implementation of internal quality assurance in school under the Lopburi Primary Educational Service Area Office 1.

Malai Seena^{1*}
Sunchai Chuchee²
Thunyanun Thongboonta³

Abstract

The purpose of this article 1) 1) study the level of problems in the implementation of internal quality assurance in school and 2) compare the problems in the implementation of internal quality assurance in school classified by position, work experience, and school size. The sample group consisted of 316 school administrators and teachers under the Office of Lopburi Primary Educational Service Area 1. The data collection instrument was a questionnaire with a content validity index of 0.80-1.00 and a reliability coefficient of 0.956. The statistical methods used for data analysis included percentage, mean, standard deviation, t-test, Analysis of Variance, and pairwise comparisons using the Scheffé method.

The results showed that 1) the overall problems in the implementation of internal quality assurance in school were at a low level. When considering each aspect, the mean values from highest to lowest were as follows: implementation according to the school's educational management development plan and monitoring. The results of the implementation to develop quality school according to educational standards showed statistically significant differences at the .05 level in several areas: setting educational standards for the institution, developing an educational management development plan focused on quality according to educational standards, preparing self-assessment reports, and evaluating and monitoring the quality of education within the institution. Furthermore, a comparison of problems in implementing internal quality assurance in school, categorized by work experience and institution size, revealed overall statistically significant differences at the .05 level. However, when categorized by position, there were no differences.

Keywords: Internal Quality Assurance, Operational Issues, School Administration
Educational Quality Assessment

¹⁻³ Faculty of Education, Thepsatri Rajabhat University
E-mail: MalaiSeena4459@gmail.com

บทนำ

ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาการต่างๆ รวมไปถึงเทคโนโลยี และการสื่อสารในสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และวิถีชีวิตของมนุษยชาติ แต่ในขณะเดียวกันกระแสการเปลี่ยนแปลงเป็นทั้งโอกาส และภัยคุกคามต่อการพัฒนาประเทศ มีระบบที่ซับซ้อนและมีความเชื่อมโยงกันมากขึ้น การแข่งขัน เพื่อความอยู่รอดของประเทศต่างๆ จึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับระบบทุนหรือทรัพยากรที่มีอยู่อีกต่อไป แต่ขึ้นอยู่กับศักยภาพและคุณภาพของประชากรเป็นสำคัญ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลให้ ประชากรต้องมีการเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับยุคสมัย ดังนั้นประเทศไทยจึงจำเป็นต้องปรับตัวให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา รวมทั้งจะต้องมีการเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง การสร้างคนให้มีคุณภาพจึงจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งต่อการแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในโลก ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2565 – 2569) ซึ่งจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อวางรากฐานของประเทศในอนาคตให้ดียิ่งขึ้น ผลสัมฤทธิ์ของแผนที่สอดคล้องเชื่อมโยงและรองรับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579) ที่จะต้องเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชากร มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ และการพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับ ความต้องการในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) กล่าวในมาตรา 4 ว่า “การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสาน ทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งการศึกษาเป็นรากฐานสำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาประเทศ ในด้านต่างๆ การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ และยังได้กล่าวถึง หลักการสำคัญข้อหนึ่ง คือ ให้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพ การศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา โดยที่กำหนดให้ “มาตรฐานและการประกันคุณภาพ การศึกษา” เป็นภารกิจสำคัญหมวดหนึ่งที่สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการ อีกทั้งต้องเป็นไปตามระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้กำหนดด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

การประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นกระบวนการบริหารเพื่อให้ได้คุณภาพผู้เรียนเป็นไป ตามมาตรฐาน ที่กำหนดจนเป็นที่เชื่อถือศรัทธาและยอมรับของสังคมก็ย่อมจะแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการมีระบบประกันคุณภาพการศึกษาอยู่อย่างเด่นชัด และเมื่อพิจารณาตามสาระบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ ในหมวดที่ 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ย่อมจะเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา กล่าวคือ ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาทุกระดับ ให้หน่วยงานต้นสังกัดและ สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษา ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ทำหน้าที่ตรวจสอบ คุณภาพของสถานศึกษาโดยมุ่งหวังให้สถานศึกษาดำเนินการตามจุดมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ และให้มีการจัดทำข้อเสนอแนะ การปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เมื่อพบว่าผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด และเป็นกลไกการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนเกิดความมั่นใจในระบบการศึกษา การประกัน คุณภาพการศึกษาจึงเป็นระบบที่มีการดำเนินการโดยบุคลากรในสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด ควบคู่กับการดำเนินการตรวจสอบและประเมินผลจากหน่วยงานภายนอก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และถือว่าการประเมินคุณภาพภายในถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ เพื่อที่จะได้ทราบขีดความสามารถในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จุดมุ่งหมายของการประเมินคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา โดยมีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้นั้น เป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู และบุคลากรอื่นๆ ในสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ต้องทำให้การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการ และการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาและไม่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติ ของสถานศึกษาโดยสถานศึกษาต้องวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน มีการทำตามแผนมีการตรวจสอบประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเป็นระบบที่มีความโปร่งใสและมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงานเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดี มีคุณภาพ เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สังคม และประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ได้สรุปการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดไว้ว่า ความเข้าใจในตัวชี้วัดของบุคลากรยังไม่ชัดเจน บุคลากรยังเข้าใจวิธีการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับน้อย อีกทั้งยังขาดการสร้างความรู้ในงานประกันคุณภาพส่งผลให้มีปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ที่สำคัญคือมีการวางแผน การปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ยังไม่ชัดเจน ขาดการนิเทศติดตาม บุคลากรส่วนใหญ่ยังกลัวการประเมินผลโดยเฉพาะการประเมินตนเองและสถานศึกษายังไม่เปิดเผยผลการประเมินที่เป็นจริง ด้วยมีความเข้าใจว่าอาจทำให้ชื่อเสียงของสถานศึกษาลดลง จึงไม่ได้นำผลการประเมินมาพัฒนาปรับปรุงงานอย่างแท้จริง นอกจากนี้ ผลการนิเทศติดตามของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 พบว่า สถานศึกษาในสังกัด ที่เข้ารับ

การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมตัวบ่งชี้มาตรฐาน มีค่าร้อยละระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั้งนี้ผลมาจากการประกันคุณภาพภายในซึ่งดำเนินการโดยผู้บริหารและครูของสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1, 2564)

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามมาตรฐาน ให้กับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 อีกทั้งยังเป็นข้อมูลให้กับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการดำเนินงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาพัฒนาและส่งเสริมการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การประกันคุณภาพภายในโรงเรียน เป็นระบบที่โรงเรียนสร้างความมั่นใจแก่ ผู้รับบริการด้วยการบริหารจัดการที่มีคุณภาพทั้งองค์กรโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมบุคลากรในโรงเรียน ตระหนักถึง เป้าหมายคือผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นอันดับแรก

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ระบุข้อมูลเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาว่า “เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และหมวด 6 เรื่อง มาตรฐานและการประกันคุณภาพทาง การศึกษา มาตรา 47 ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาทุกระดับตามระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาและให้ถือว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้อง ดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2553) ระบุข้อมูลเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนโดยยึดหลักการ 3 ประการ ดังนี้

1. การกระจายอำนาจ (decentralization) โรงเรียนมีอิสระและมีความคล่องตัว ในการบริหารทั้งด้านการบริหารงานวิชาการงบประมาณบุคลากรและทรัพยากรการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและผู้สอนทำบทบาทหน้าที่ในการสอนการจัดกิจกรรมและพัฒนาสื่อเพื่อพัฒนา การเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ความต้องการของสังคมและชุมชน

2. การมีส่วนร่วมในการทำงาน (participation) แนวคิดนี้เป็นการมุ่งให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยมีส่วนร่วมกันคิดตัดสินใจสนับสนุน ส่งเสริมและติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน ตลอดจนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จของโรงเรียน

3. การแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (accountability) มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเป็นเป้าหมายที่ต้องรับรู้ร่วมกันเพื่อติดตามตรวจสอบการดำเนินการของโรงเรียนว่าสามารถนำพานักเรียนไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้โรงเรียนต้องสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเลือกกลวิธีการพัฒนาที่เหมาะสมและสามารถทำให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรมมีการประชาสัมพันธ์เป้าหมายและจุดเน้นที่ต้องการพัฒนาให้ทุกฝ่ายได้รับรู้เพื่อเป็นสัญญาประชาคมเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีทิศทางการทำงานที่ชัดเจนสู่เป้าหมายเดียวกัน

กระทรวงศึกษาธิการ (2563) ระบุข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ไว้ดังนี้ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6) จัดทำรายงานผลการประเมินตนเองแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563, หน้า 17) ดังนี้ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถาน ศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6) จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

เมอร์กาทรอยด์, และมอร์แกน (Murgatroyd, & Morgan, 2004) ได้จำแนกขอบข่ายของการประกันคุณภาพทางการศึกษาไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดโดยผู้เชี่ยวชาญภายนอก
2. มาตรฐานเขียนในรูปของความคาดหวังที่โรงเรียนจะต้องบรรลุถึงวัตถุประสงค์
3. มาตรฐานต้องสามารถประเมินได้โดยใช้เกณฑ์ที่เป็นปรนัย

4. มาตรฐานต้องใช้อย่างเสมอภาค ไม่มีการยกเว้นโดยปราศจากเหตุผลสมควร

5. การประกันคุณภาพการศึกษาจะประกอบด้วยการตรวจสอบและทบทวน

ฮาร์ทแมน (Hartman, 2006) ได้กล่าวถึงข้อบ่งชี้ในการส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. ร่วมกับบุคลากรกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. ร่วมกับบุคลากรจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
3. ร่วมกับบุคลากรจัดทำระบบบริหารสารสนเทศ
4. กำกับ ติดตามการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
5. กำกับ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา
6. จัดทำรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ฮ็อพคินส์ (Hopkins, 2007) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษามีข้อบ่งชี้ 5 ประการ ต่อไปนี้

1. เป็นการประเมินที่เชื่อมโยงกับการทำงานของสถานศึกษา
2. ผู้มีส่วนร่วมในการประเมินต้องเข้าใจบทบาทการประเมินและกระบวนการประเมิน
3. การประเมินจะต้องได้รับการสนับสนุนจากภายนอก
4. เป็นการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการรู้สึกเป็นเจ้าของ
5. เป็นการประเมินที่มีการใช้วิธีการและจะต้องมีความตระหนักในการประเมิน

สรุปได้ว่า การศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยใช้แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563) ดังนี้ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6) จัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตัวแปรที่ศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยใช้แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563) ดังนี้ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) ประเมินผลและ

ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) ติดตามผล การดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6) จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ดังภาพ 1

ตัวแปรอิสระ (independent variables)	ตัวแปรตาม (dependent variables)
1. ตำแหน่ง 2. ประสบการณ์ทำงาน 3. ขนาดของสถานศึกษา	ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2. จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5. ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำนวน 1,483 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 157 คน และ ครู 1,326 คน

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างและขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างของผู้วิจัยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ยอมให้มีความคลาดเคลื่อน 5 ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 316 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 มีลักษณะเป็นตัวเลขมาตราส่วนประมาณค่า (numerical rating scale) มี 5 ระดับ โดยกำหนดระดับการดำเนินงาน ดังนี้

- 5 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- ที่มีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.956

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และการหาค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) ส่วนจำแนกตามประสบการณ์การทำงานและ ขนาดของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของฟิชเชอร์

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ด้านภาพรวม

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา		$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	อันดับ
1	ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	2.33	0.44	น้อย	3
2	ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่ง คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	2.32	0.41	น้อย	4
3	ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	2.40	0.38	น้อย	1

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา		$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	อันดับ
4	ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	2.29	0.42	น้อย	6
5	ด้านการติดตาม ผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	2.35	0.44	น้อย	2
6	ด้านการจัดทำรายงาน ผลการประเมินตนเอง	2.31	0.37	น้อย	5
รวมเฉลี่ย		2.33	0.37	น้อย	

จากตารางที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ด้านภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x}=2.33, S.D.=0.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x}= 2.40, S.D.= 0.38$) ด้านการติดตาม ผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{x}= 2.35, S.D.= 0.44$) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x}= 2.33, S.D.= 0.44$) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{x}= 2.32, S.D.= 0.41$) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ($\bar{x}= 2.31, S.D.= 0.37$) และ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ($\bar{x}= 2.29, S.D.= 0.42$)

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตัวแปร	ค่าสถิติ	ค่า p	ผลการเปรียบเทียบ
ตำแหน่ง	0.106	.916	ไม่แตกต่าง
ประสบการณ์ในการทำงาน	3.756	.024*	แตกต่าง
ขนาดของสถานศึกษา	18.037	.000*	แตกต่าง

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและขนาดของสถานศึกษา พบว่า ภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเมื่อจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ด้านภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครูมีการวางแผน พัฒนา และตัดสินใจได้อย่างมีข้อมูลและหลักฐานรองรับ นำไปสู่การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุดซึ่งกระบวนการประเมินคุณภาพเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งช่วยให้เกิดความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอนซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวิวัฒน์ น้อยพิทักษ์ (2563) ดำเนินการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสกลนครผลการวิจัย พบว่าปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย

วัตถุประสงค์ที่ 2 การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1

2.1 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่มีลักษณะเป็นระบบบริหารจัดการเชิงคุณภาพซึ่งช่วยให้สถานศึกษามีเครื่องมือในการตรวจสอบ ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง จุดเด่นของแนวคิดนี้คือการให้ความสำคัญกับการประเมินตนเองซึ่งเป็นกระบวนการที่ทำให้สถานศึกษารู้สถานะตนเองว่ามีจุดแข็งและจุดอ่อนใดบ้าง และสามารถวางแผนพัฒนาที่สอดคล้องกับบริบทของตนเองซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพิศมัย นิตศักดิ์, และสุวิมล โพธิ์กลิ่น (2564) ทำการศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายนอกกรอบสามในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุบลราชธานีผลการวิจัยพบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายนอกกรอบสามในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุบลราชธานีจำแนกตามตำแหน่งมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 – 20 ปีมีความคิดเห็นว่าการประกันคุณภาพการศึกษาในฐานะที่เป็นกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ที่สามารถพัฒนาสถานศึกษาในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารจัดการ การพัฒนาครู บุคลากร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือการวัดและประเมินผล โดยเน้นว่า กระบวนการนี้ควรเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง โปร่งใส มีระบบ และตรวจสอบได้ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุพรรณษา มีหลง (2560) ทำการศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมและรายด้าน ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางมีความคิดเห็นว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้สถาบันการศึกษาสามารถ ตอบสนอง” ต่อความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และรัฐ ซึ่งการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบจะช่วยให้สถาบันมีข้อมูลสำหรับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเกิดความรับผิดชอบ ต่อคุณภาพที่จัดให้ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อารยา อ่อนงาม (2564) ทำการศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างขนาดกันมีความคิดเห็น โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สรุปและข้อเสนอแนะ

ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน ส่วนผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและขนาดของสถานศึกษา พบว่า ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเมื่อจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้นรายการที่มีปัญหาสูงสุดคือผู้บริหารสถานศึกษามีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบทุกๆ ภาคเรียนโดยการจัดประชุมชี้แจงให้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา เป้าหมาย และแนวทางการพัฒนา

1.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษานั้นรายการที่มีปัญหาสูงสุดคือผู้บริหารสถานศึกษาและคณะทำงานมีการกำหนดแผนการใช้

งบประมาณที่ชัดเจนและใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยผู้บริหารสถานศึกษาและคณะทำงานควรมีการกำหนดแผนการใช้งบประมาณที่ชัดเจนและใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเร่งด่วนของสถานศึกษา ทั้งในด้านการเรียนการสอน อาคารสถานที่ บุคลากร และผู้เรียน เพื่อจัดลำดับความสำคัญของการใช้งบประมาณ

1.3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นรายการที่มีปัญหาสูงที่สุดคือผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคนิคการบริหารและการจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่หลากหลายดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการใช้เทคนิคการบริหารและการจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่หลากหลายด้วยการส่งเสริมให้ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ ดำเนินการ และประเมินผล เพื่อสร้างความเป็นเจ้าของและความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพ

1.4 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษานั้นรายการที่มีปัญหาสูงที่สุดคือผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้าง ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การวางแผน การกำหนดกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายในกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสร้าง ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การวางแผน การกำหนดกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายในกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายด้วยการจัดกิจกรรมอบรมเพื่อให้บุคลากร เข้าใจแนวทางการประเมินคุณภาพภายใน เช่น การจัดทำ SAR (Self-Assessment Report), การเก็บรวบรวมหลักฐานเชิงประจักษ์ และการใช้เกณฑ์มาตรฐานในการประเมิน

1.5 ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษานั้นรายการที่มีปัญหาสูงที่สุดคือผู้บริหารสถานศึกษาติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพ โดยการจัดประชุมคณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน หรือคณะทำงานคุณภาพการศึกษา เพื่อติดตามผลการดำเนินงานในแต่ละช่วง (รายเดือน/รายไตรมาส) และร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้

1.6 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองนั้นรายการที่มีปัญหาสูงที่สุดคือบุคลากรในสถานศึกษามีการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาทุกปีการศึกษาดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้บุคลากรในสถานศึกษามีการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาทุกปีการศึกษาโดยการผู้บริหารและคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในจัดประชุมวางแผน กำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบแต่ละมาตรฐาน/ตัวบ่งชี้ พร้อมกำหนดระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูลและเขียนรายงาน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ

สถานศึกษามีปัญหามากที่สุด ดังนั้นควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.2 ควรมีการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นการวางแผน (Plan) การดำเนินงาน (Do) การตรวจสอบประเมินผล (Check) และการปรับปรุงพัฒนา (Act) ตามหลักการวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อให้การประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการที่สามารถตรวจสอบได้ โปร่งใส และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ให้มีความเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยเน้นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา*.

คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (2563). *กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา*. คุรุสภาลาดพร้าว.

พิศมัย นิตศักดิ์ และสุวิมล โพธิ์กลิ่น. (2564). สภาพปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพรรณ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 9(1), 59-68.

วิวัฒน์ น้อยพิทักษ์. (2563). *สภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสกลนคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจไม่ได้ออกพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1. (2564). *รายงานผลการดำเนินงานประจำปี*.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1.

_____. (2567). *รายงานผลการดำเนินงานประจำปี*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12*. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2553). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). รายงานการติดตามและประเมินความก้าวหน้าการปฏิรูป
การศึกษาด้านการเรียนรู้. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุพรรณษา มีหลง. (2560). ศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน
มัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. *สภากา วารสารศึกษาศาสตร์*,
4(2), 27–36.
- อารยา อ่อนงาม. (2564). ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครสวรรค์). ThaiLis.
https://dcms.thailis.or.th/tdc/browse.php?option=show&browse_type=title&titleid=627395
- Hartman, J.J. (2006). *Urban sociology: A systematic introduction*. F.E. Peacock.
- Hopkins, D. (2007). *Evaluation for school development*. Biddle.
- Murgatroyd, S., & Morgan, C. (2004). *Quality management and the school*. Open University Press.